

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Destekleri

1.TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE SAĞLANAN TEŞVİKLER

1.1.TANIMLAR

- 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu, sektörü düzenleyen en temel ve genel kanundur.
- Turizm sektörüne sağlanan tüm teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için, 2634 sayılı Kanun uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığında, Turizm Yatırım Belgesi veya Turizm İşletmesi Belgesi alınması zorunludur.
- Yatırımlar için öncelik sırası; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir.

KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM BÖLGESİ:

- Tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu Kararıyla tespit ve ilan edilen bölgeleri ifade eder.

TURİZM MERKEZLERİ:

- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen, yeri, mevki ve sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu Kararıyla tespit ve ilan edilen turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümleri ifade eder.

1.2.KAMU TAŞINMAZLARININ VE ORMAN ARAZİLERİNİN TURİZM YATIRIMLARINA TAHSİSİ

- Kültür ve Turizm Koruma Bölgeleri ve Turizm Merkezlerindeki araziler, Kültür ve Turizm Bakanlığınca, bedeli karşılığında yerli veya yabancı turizm yatırımcılarına tahsis edilebilir.
- Yatırımcılar, toplam yatırım bedelinin yüzde 5'ioranında kesin ve süresiz teminat mektubunu Bakanlığa sunarak, ön izin tahsisi talebinde bulunabilirler.
- Yıllık ön izin bedeli, toplam yatırım maliyetinin binde 1'dir.
- Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsisi yapılan taşınmazların ilk yıl kullanım bedeli, toplam yatırım maliyetinin binde 5'idir. (Termal ve kış turizmi tesislerinde binde 2,5)
- Tesisin işletmeye açılmasından sonra toplam yıllık işletme hasılatı üzerinden Hazineye yüzde 1 oranında Hazine payı alınır. (Termal ve kış turizmi tesislerinde binde 5)
- Turizm yatırımına tahsis edilen taşınmaz orman arazisi üzerinde ise, bir defaya mahsus olmak üzere, proje toplam bedelinin orman sahasına isabet eden kısmının yüzde 3'ü, Orman Geliri olarak Hazineye ödenir.

1.3.ORMAN FONUNA KATKI BEDELİNİN TAKSİTLENDİRİLMESİ

- Ormanlarda yapılacak ve Turizm Yatırımı Belgesi olan tesislerin, Orman Kanunu hükümleri uyarınca ödemek zorunda oldukları tahsis bedeli, tahsis tarihini takip eden üçüncü yıldan itibaren, beş yıl vade ve beş eşit taksitte alınır.

1.4. ELEKTRİK, HAVAGAZI VE SU ÜCRETLERİNDE İNDİRİM

- Turizm Yatırım Belgesi veya Turizm İşletme Belgesi-sahibi yatırımcılar elektrik, gaz ve su ücretlerini o bölgedeki sanayi ve meskenlere uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler.

1.5. HABERLEŞME KOLAYLIKLARI

- Belgeli turizm işletmelerinin telefon ve teleks taleplerine ilişkin her türlü işlem ve tahsis öncelikle yapılır.

1.6. YABANCI PERSONEL ÇALIŞTIRILABİLMESİ İMKANI

- Belgeli işletmelerinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen izinle yabancı personel çalıştırılabilir.
- Ancak bu şekilde çalıştırılan yabancı personelin miktarı toplam personelin % 10'unu geçemez.

1.7. RESMİ TATİL, HAFTA SONU VE ÖĞLE TATİLİ

- Belgeli turizm işletmeleri resmi tatil, hafta sonu ve öğle tatillerinde de herhangi bir özel izne gerek olmaksızın faaliyetlerine devam edebilirler.

1.8. TURİZM KREDİLERİ

- Turizm Bankası Anonim Şirketi kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerindeki turizm belgeli yatırımlara tahsis edilmek üzere, yabancı kaynaklardan döviz kredileri alabilir.

2.KÜLTÜR YATIRIMLARI VE GİRİŞİMLERİNİ TEŞVİK KANUNU İLE SAĞLANAN TEŞVİKLER (5225 SAYILI)

2.1.TANIMLAR

- Kültür Yatırımı:** 5225 sayılı Kanunun amacı doğrultusunda, kültür merkezleri ile her türlü kültürel ve sanatsal faaliyetlerin üretildiği, sergilendiği, eğitim ve öğretimi ile bunlarla ilgili bilimsel çalışmaların yapıldığı alan, yapı ve mekânların yapımına, teknolojik alt yapıların kurulmasına veya donatılmasına yönelik yatırım faaliyetlerini;
- Kültür Yatırımı Belgesi:** Kanunun amacına uygun yatırım yapanlara Bakanlıkça belli bir dönem için verilen belgeyi ifade eder.
- Kültür Girişimi:** 5225 sayılı Kanunun amacı doğrultusunda, kültür merkezlerinin işletilmesi veya her türlü kültürel ve sanatsal faaliyetlerin üretilmesi, sergilenmesi, eğitim ve öğretimi ile bunlara ilişkin bilimsel çalışmaların yapılması faaliyetleri ile bu faaliyetlerin yapıldığı alan, yapı veya mekânların işletilmesini;
- Kültür Girişimi Belgesi:** Bu Kanunun amacı doğrultusundaki girişimlere Bakanlıkça verilen belgeyi ifade eder.

5225 sayılı Kanun'da öngörülen teşvik ve indirim unsurlarından yararlanan kültür yatırım ve girişimleri için başka bir teşvik mevzuatında da benzer teşvik ve indirimlerin bulunması halinde, yatırımcı veya girişimcinin lehine olan hükümler uygulanır.

Kültür merkezlerinin yol, su, kanalizasyon, doğalgaz, elektrik, telekomünikasyon ve diğer altyapı ihtiyaçlarının ilgili kamu kuruluşlarınca öncelikle tamamlanması zorunludur.

TEŞVİK KONULARI

Kültür yatırımı veya girişimi kapsamındaki teşvik veya indirim konuları şunlardır:

- Kültür merkezlerinin yapımı, onarımı ve işletilmesi
- Kütüphane, arşiv, müze, sanat galerisi, sanat atölyesi, film platosu, sanatsal tasarım  nitesi, sanat stüdyosu ile sinema, tiyatro, opera, bale, konser ve benzeri kültürel ve sanatsal etkinliklerin ya da ürünlerin yapıldığı, üretildiği veya sergilendiği mek nlar ile kültürel ve sanatsal alanlara yönelik özel araştırma, eğitim veya uygulama merkezlerinin yapımı, onarımı veya işletilmesi
- 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının, Kanununun amacına uygun kullanılması
- Kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın araştırılması, derlenmesi, belgelendirilmesi, arşivlenmesi, yayınlanması, eğitimi,  ğretimi ve tanıtılması faaliyetleri

2.2.TAşINMAZ TAHSİSİ

- Kültür ve Turizm Bakanlığı, kültür yatırımı ve girişimleri için taşınmaz mal tahsis etmeye yetkilidir.
- Hazine adına tescilli taşınmazlar, Bakanlığın talebi  zerine Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile en geç üç ay içerisinde ilgili yatırımcılara tahsis edilir.

2.3. GELİR VERGİSİ STOPAJI İNDİRİMİ

Kültür Yatırımı veya Kültür Girişimi belgesi almış kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, bu yatırımlarda çalıştıracakları personelin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin;

- Yatırım aşamasında % 50'si (3 yılı aşmamak kaydıyla)
- İşletme aşamasında ise % 25'i (7 yılı aşmamak kaydıyla) yatırımcı mükellefe tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

2.4. SİGORTA PRİMİ İŐVEREN PAYLARINDA İNDİRİM

Kültür Yatırımı veya Kültür Girişimi belgesi almış kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, bu yatırımlarda çalıştıracakları personelin prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin:

- Yatırım aşamasında % 50'si (3 yılı aşmamak kaydıyla)
- İşletme aşamasında ise % 25'i (7 yılı aşmamak kaydıyla) Hazinece karşılanır.

2.5. SU BEDELİ İNDİRİMİ VE ENERJİ DESTEĞİ

- Kültür yatırımı ve girişimleri; su ücretlerini yatırım veya girişimin bulunduğu yerde uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler.
- Yatırım veya girişimin elektrik enerjisi ve doğal gaz giderlerinin % 20'si, 5 yıl süreyle Hazinece karşılanır.

2.6. HAFTA SONU VE RESMİ TATİLLERDE FAALİYETTE BULUNABİLME

- Kültür Yatırımı veya Kültür Girişimleri başkaca hişbir izne gerek olmaksızın hafta sonu ve resmi tatillerde de faaliyetlerine devam edebilirler.

3. ENERJİ DESTEĞİ (2010/478 SAYILI KARAR)

- Enerji Desteğinden sadece Turizm Yatırım Belgesi veya Turizm İşletme Belgesi almış tesisler yararlanabilir.

DESTEK MİKTARI:

Őantiye dönemi dahil, t ketlenen enerji giderlerinin, tesisin bulunduğu ildeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan en düşük tarife ile turistik tesisler abone grubuna uygulanan tarife arasındaki fark kadardır.

Enerji desteğinden yararlanmak isteyen turizm tesisleri aşağıdaki belgelerle İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne müracaat ederler. Dilekçe

- Taahhütname
- Vergi kimlik numarası bilgileri ile aktarım yapılacak banka hesabına ilişkin bilgiler

- Vergi kimlik numarası bilgileri ile aktarım yapılacak banka hesabına ilişkin bilgiler
- Enerji Desteği Komisyonundan alınacak, Enerji Desteğinden Yararlandırılmadığına Dair Yazı

Enerji Desteğinin ödenebilmesi için, turizm yatırımcısı veya işletmecisi tarafından faturanın tamamının ödenmesi gerekir.

Enerji desteğinin başlamasını müteakip her dönem için, yatırımcı, belge örneği ile birlikte bölgedeki enerji dağıtım şirketine müracaat eder.

Enerji dağıtım şirketleri, en ucuz abone grubu ile tamamı fatura döneminde peşin olarak ödenmiş faturalarda yer alan aktif enerji bedeli üzerinden tüm fon, pay ve vergiler hariç olmak üzere hesaplanacak fark bedelini, ilgili İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne bildirirler. Onaylanacak bu bedel firma hesaplarına aktarılır.

4.SİNEMA FİLMLERİNE YÖNELİK DESTEKLER (5224 SAYILI KANUN)

5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun uyarınca, Türkiye'de yapılacak sinema filmlerinin değerlendirilmesi, sınıflandırılması, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulunca yapılır.

Ülke içinde üretilen veya ithal edilen sinema filmlerinin, ticarî dolaşıma ve gösterime sunulmasından önce kayıt ve tescile de esas teşkil edecek şekilde değerlendirilmesi ve sınıflandırılması yapılır.

Değerlendirme ve sınıflandırma sonucunda uygun bulunmayan filmler, ticarî dolaşıma ve gösterime sunulamaz. Türkiye'de sinema sektöründe,

- Yapım
- Senaryo yazımı
- Arşiv
- Belgeleme
- Teknik alt yapı
- Eğitim
- Araştırma, geliştirme
- Tanıtım, dağıtım
- Pazarlama, gösterim alanlarına ilişkin projelerin desteklenmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığına müracaat edilebilir.

Bakanlık, destek taleplerini Destekleme Kurulu aracılığıyla değerlendirir. Sinema filmlerine sağlanacak destekler,

- Proje Desteği
- Yapım Desteği
- Yapım Sonrası Desteği olarak yapılır.

Destekler doğrudan veya dolaylı olabilir:

- Doğrudan Destek: Ödemesi doğrudan Bakanlıkça sağlanan destekleri,
 - Dolaylı Destek: Banka ve finans kuruluşlarından sağlanan kredilerin anaparası dışında kalan faiz, vergi ve fon tutarlarının Bakanlıkça karşılanması biçimindeki destekleri ifade eder.

Sinema Filmlerini Destekleme Kurulu, destekleme başvurularını ilişkin değerlendirmesinde bütçe imkanlarını ve aşağıdaki örnek olarak sayılan kriterleri esas alır:

- Kültürel, sanatsal ve estetik açıdan niteliksel değer ve özgünlük taşıması
- Ulusal kültür ve kültürel değerlerin tanıtımına katkısı
- Kamu düzeni, genel ahlâk ile küçüklerin ve gençlerin ruh sağlığının korunması, insan onuruna uygunluk ve

Anayasada öngörülen diğer ilkeler

- Bütçe, finansal planın gerçekçiliği ve uygulama takviminin gerçekleştirilebilir olması
- Varsa önceki çalışmalar ile ulusal veya uluslararası başarılar

- Yapım desteği başvurularında ayrıca, yapımcı, yönetmen ve yapıma katılan sanat ekibinin alanlarındaki deneyimi, projenin ulusal ve uluslararası dolaşım potansiyeli; ayrıca yeni sanatçıların yetişmesine imkân sağlaması

4.1.PROJE DESTEĞİ

Proje desteği; araştırma, geliştirme, senaryo ve diyalog yazımı, çeviri, tasarım ve benzerleri gibi yapım öncesi aşamaların desteklenmesi amacıyla

- Doğrudan
- Geri Ödemesiz olarak yapılır.

Proje desteği miktarı, projenin toplam giderlerinin %50'sini aşamaz.

4.2.YAPIM DESTEĞİ

Yapım desteği; sinema filminin yapım öncesi hazırlık aşamasından, gösteriminin yapılabileceği hale getirilmesine kadar geçen tüm yapım aşamalarının desteklenmesi amacıyla

- Doğrudan veya Dolaylı
- Sadece Geri Ödemeli olarak sağlanır.

Yapım desteği, desteklenecek yapımın toplam giderlerinin % 50'sini aşamaz.

4.3.YAPIM SONRASI DESTEĞİ:

Yapım sonrası desteği; sinema filminin izleyiciye ulaştırılabilmesi amacıyla tanıtım, dağıtım ve gösterim aşamalarının desteklenmesi amacıyla

- Doğrudan veya Dolaylı
- Geri Ödemeli veya Geri Ödemesiz olarak sağlanır. Yapım sonrası desteği, toplam giderlerinin % 30'unu aşamaz.

5. TEMATİK PROJE DESTEK PROGRAMI

Yabancı sinema yapımcıları, 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin olarak satın alacakları ve ithal edecekleri mal ve hizmetler nedeniyle ödeyecekleri KDV'nin iadesini alabilirler.

İstisna; mal ve hizmet alımları ile ithalat sırasında ödenen KDV'nin vergi dairesinden iade olarak talep edilmesi suretiyle uygulanacaktır.

Türkiye'deki faaliyetin tamamlanması sonrasında bu uygulama kapsamında talep edilecek KDV iadelerini yerine getirmeye

- Ankara
- İstanbul
- İzmir Vergi Daireleri yetkili kılınmıştır.

6. VERGİ İNDİRİMİ (5228 SAYILI KANUN)

Kurumlar Vergisi ve Gelir Vergisi Kanunlarının ilgili maddeleri uyarınca,

- Kültürel faaliyet ve yatırımlar için yapılacak bağış ve yardımlar, kurumlar vergisi veya gelir vergisi matrahının hesabında % 100 indirimine tabi tutulur. Bunlar aşağıdaki örneklerle açıklanabilir.
- Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine yönelik bağış ve yardımlar

- Türkiye'nin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenlerde dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurtdışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanmasına yönelik bağış ve yardımlar
- Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına yönelik bağış ve yardımlar
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine yönelik bağış ve yardımlar
- Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına yönelik bağış ve yardımlar
- Kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına yönelik bağış ve yardımlar
- 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanmasına yönelik bağış ve yardımlar
- Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve etkinlikler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatın tedariki ile film yapımına yönelik bağış ve yardımlar
- Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültürel ve sanatsal etkinliklerin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına yönelik bağış ve yardımlar
- Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmalarına yönelik bağış ve yardımlar

7.YURT DIŞI TURİZM FUARLARINA KATILIM İLE TANITIM VE PAZARLAMA DESTEKLERİ (2010/9 NOLU TEBLİĞ)

Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya iştirak edilen turizm fuarlarına bireysel veya ilgili sektör meslek birliğinin/derneğinin öncülüğünde katılım olması durumunda, fuara katılım masraflarının bir kısmı karşılanmaktadır.

Ayrıca; bölge tanıtımı yapacak işletmelerin ve ilgili sektör STK'larının, yurt dışında gerçekleştirecekleri tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderlerinin bir kısmı da karşılanmaktadır.

7.1.FUAR DESTEKLERİ

- Yurt dışı turizm fuarlarına katılım, tanıtım ve pazarlama desteklemeleri için müracaatlar, etkinlikten en az 3 ay önce, Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğüne yapılmalıdır.
- Desteklerden, Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgesine sahip olan ve ayrıca bir önceki mali yıl içerisinde bireysel olarak 1 milyon ABD Doları ve muadili dövizli yurtdışından sağlayan işletmeler yararlanabilir.
- Bu desteklemeler kapsamında, mali yıl içinde yapılacak ödemeler toplamı, bireysel işletmeler için 150 bin ABD Dolarını, grup faaliyetlerinde 750 bin ABD Dolarını geçemez.

7.2. YURT DIŞI TURİZM FUARLARINA GRUP OLARAK KATILIM DESTEK MİKTARLARI

İlgili sektör meslek birliğinin/derneğinin öncülüğünde grup olarak bölge tanıtımı yapacak işletmelerin;

- Yer Kirası

- Stand İnşası ve Dekorasyonuna ilişkin toplam giderlerinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde % 50'si ödenir. Bu miktar her fuar için 20 bin ABD Dolarını geçemez.

7.3. YURT DIŞI TURİZM FUARLARINA BİREYSEL KATILIM DESTEK MİKTARLARI

Bakanlık standı dışında bireysel olarak turizm fuarlarına katılan işletmelerin;

- Yer Kirası
- Stand İnşası ve Dekorasyonuna ilişkin toplam giderlerinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde % 50'si ödenir. Bu miktar her fuar için 10 bin ABD Dolarını geçemez.

7.4. YURT DIŞI TURİZM TANITIM VE PAZARLAMA DESTEK MİKTARLARI (BİREYSEL VEYA GRUP OLARAK)

Bireysel olarak veya ilgili sektör meslek birliğinin/derneğinin öncülüğünde grup olarak bölge tanıtımı yapacak

işletmelerin yurt dışındaki kokteyl, çalıştay, sergi ve benzeri etkinliklere ilişkin

- Yer kirası
- İkram
- Organizasyon

giderlerinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde %50'si ödenir. Ödenecek destek miktarı her bir etkinlik için bireysel faaliyetlerde 10 bin ABD Dolarını, grup faaliyetlerinde 25 bin ABD Dolarını geçemez.

7.5. YURT DIŞI TURİZM REKLAM GİDERLERİ DESTEK MİKTARLARI (BİREYSEL VEYA GRUP OLARAK)

Bireysel olarak veya ilgili sektör meslek birliğinin/derneğinin öncülüğünde grup olarak bölge tanıtım yapacak

işletmelerin yurt dışındaki tanıtım projelerine ilişkin reklam harcamaları giderlerinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde %50'si ödenir. Ödenecek destek miktarı her bir etkinlik için bireysel faaliyetlerde 40 bin ABD Dolarını, grup faaliyetlerinde 150 bin ABD Dolarını geçemez.